

Lars Östman i RÆSON:

Kærlighed og kristendom i Prodis Italien

I februar foreslog den italienske regering at ugifte par – herunder homoseksuelle – bl.a. skulle have lov at arve efter hinanden. Men efter Prodi gik af og kom tilbage er forslaget væk. Han har lavet en pagt: ofret reformen for at kunne fortsætte udenrigspolitikken.

Af Lars Östman

Til de mere højtstående katolske dogmer har hørt påstandene om, at Jorden er flad, at onani er masse mord (kvinder onanerer nemlig ikke), at kvinder ikke kan voldtages, at kondomer per definition er defekte (samt at dén påstand ikke kan modbevises videnskabeligt). Hertil, som bekendt, at jomfrufødsel er mulig, at paven er udsendt af Gud, (Jesu genkomst lader tilsyneladende vente på sig) og - i forlængelse heraf - at paven derfor er udvalgt af Helligånden (skønt inkarneret i kardinalerne, men de er blot en hensigtsmæssig praktisk foranstaltning).

Selvom Vatikanet så småt har accepteret, at jorden altså er rund, at det nok var lige groft nok at tale om masse mord i forbindelse med onani og at voldtægt nok er mulig, så gemmer der sig ikke desto mindre bag morsomhederne og de tåbelige påstande én af verdens mest magtfulde institutioner og stater med egen avis, radio, journalister og en bragende politisk indflydelse, Vatikanets spartanske budget til trods.

Polemikken mellem Vatikanet og verdslig italiensk politik kulminerer i disse dage i skikkelse af i Dico (*Diritti e doveri dei conviventi*) - et lovforslag omhandlende registrerede partnerskaber (seksuelle eller platoniske, hetero- eller homoseksuelle). Men hvad drejer problemet sig om og hvorfor skaber et lovforslag om udbygning af de civile rettigheder så stor opmærksomhed, at det nu har præget italienske medier i over én måned? Grundlæggende omhandler stridigheden spørgsmålet om seksualiteten og det placerer sig derfor i zonen mellem kristen religion og verdslig politik.

Sex og kristendom

Pave Benedict XVI alias Joseph Ratzinger er qua pave apostlens Peters efterfølger. Paven er ikke alene leder af den katolske kirke og

Vatikanstatens sakrale monark, men har desuden en række andre afgørende titler: Roms biskop, Kristi stedfortræder på jord og ærkebiskop i Rom. Paven er den eneste, der kan afgøre spørgsmål om tro og moral, samt den eneste, der kan udnævne biskopper. Kardinalerne vælges ikke nødvendigvis af paven, men ikke desto mindre er 111 af de 115 nuværende valgt af den tidligere Pave Karol Wojtyła, som Ratzinger har arbejdet sammen med i adskillige år og hvis synspunkter han deler i stort set alle henseender.

Vatikanet refererer egentlig til *Stato del vaticano* (Vatikanstaten). Det er verdens mindste monarki, med Ratzinger som dens nuværende enevældige konge med lovgivende, dømmende og udøvende magt. Den har egen bank med tilhørende bankautomater med latin som valgmulighed, da latin er Vatikanstatens officielle sprog. Den har egen valuta (skønt Euroen også kan anvendes), hær, lovgivning (om end inden for rammerne af den italienske konstitution), radiostation (*Radio vaticana*), journalister og avis (*L'Osservatore Romano*). Med andre ord alt, hvad et totalitært styre har brug for og så er dens regeringsleder Pave Benedict XVI.

Den katolske kirkes syn på seksualitet er enkelt. Seksualiteten skal have ægteskabets form og dette af to årsager: 1) Det skriver Paulus i sine breve og 2) Seksualiteten har et formål og det er reproduktion, dvs. "at manden og kvinden bliver ét kød" - en form, der kun er mulig mellem en mand og en kvinde, som Giuseppe Anfossi, Vatikanets familieminister (*Presidente della commissione Famiglia della Conferenza episcopale italiana*), så præcist gengiver naturens luner. Vatikanet tager derfor ikke alene afstand fra den ½ mill. italienske coppie de facto (parforhold uden for den ægteskabelige form) men også fra homoseksuelle parforhold.

Især sidstnævnte omstændighed bringer sindene i kog i Vatikanet. Ikke nok med at parret ikke er gift, de er desuden "faldet i homoseksualitet", de "tilbeder det skabte og ikke

skaberen". Den teologiske forklaring er nemlig, at homoseksualitet var Jahves straf over jøderne, fordi de dyrkede guldkalven.

Den historiske forklaring er naturligvis en anden. Religionen jøderne fandt, da de kom til Kanaans Land, var en frugtbarhedsreligion, hvor de seksuelle relationer var både homo-, hetero-, og biseksuelle. Det gjorde ikke sagen bedre for det antikke jødiske samfund, dengang et stamme- eller nomadesamfund, at guddommen blev dyrket netop via den seksuelle akt. Man havde sågar statsansatte ludere - både mandlige og kvindelige. Disse seksuelle fristelser havde jøderne tilsyneladende svært ved at administrere og Moseloven indeholder derfor klare retningslinier omkring seksuelle relationer. Paulus, hvis breve udgør en stor del af Det Nye Testamente og derfor kristendommens skriftlige og teologiske fundament, var selv jøde og er derfor meget bevidst omkring de trusler og farer, homoseksualiteten indeholder. Han er derfor tilsvarende klar, når han fortæller hvem, der ikke kan komme i Guds rige: *"Hverken ægteskabsbrydere, tyve, griske mennesker, drukkenbolte, røvere eller "mænd, der ligger i med mænd"*.¹

Forestillingen om den homoseksuelle på linie med kriminelle, utroværdige og patetiske individer var skabt. Det er denne konstellation af teologiske og historiske omstændigheder, der fører til udformningen af en religion - kristendommen - der reproducerer den gammeltestamentlige forestilling om homoseksualitet som en underminering af samfundet og som en direkte trussel mod dets grundvold, nemlig reproduktionen og familien.

Mere end tomme dogmer

Der er ikke blot tale om tomme dogmer med referencer til en fjern fortid, tværtimod. Idéerne er desværre uhyrligt præsente i den katolske bevidsthed. I et interview Anfossi giver til *La Repubblica* d. 12. februar, siger Vatikanets familieminister om lovforslaget i *Dico*:

"Blandt unge i dag er der stor usikkerhed - og det er ikke kun p.g.a.

¹ *Første Korintherbrev*, 6,10 in: *Novum Testamentum Graece*, post Eberhard et Erwin Nestle, K.Aland, M. Black, C. M. Martini, B.M. Metzger, A. Wikgren, 27. reviderede Auflage, Deutsche Bibelgesellschaft 2001 (alle oversættelser er mine).

arbejde - der er en følelsesmæssig usikkerhed, en vanskelighed angående et pars konfrontationer. Denne udformning af loven udstyrer dem ikke med støtte i et klart fundament, i det omfang dette angår en varig forpligtelse og kærlighed. Derfor, [i Dico] præsenterer en acceleration i usikkerhed."

Lad mig slå Vatikanets position omkring parforhold og seksualitet helt fast: Er man usikker på sig selv, arbejdsløs og/ eller generelt kritisk ved samfundets konstruktion, så flytter man automatisk sammen med sin kæreste uden at gifte sig og endnu mere logisk er det, at man bliver homoseksuel. Logikken er indlysende.

Blandt katolske politikere i Senatet er sagen ligeledes klar. Paola Binetti, der er uddannet mediciner og medlem af *Teodem* (også kaldet den katolske hær), kan derfor d. 4. marts i *La Repubblica* i et interview, hvis titel bl.a. lyder: *"Homoseksualitet - en afvigelse"* proklamere: *"Homoseksualitet er en personlighedsforvirring"*. Men senere i interviewet kommer den afgørende bestemmelse af homoseksualiteten:

"Det er en meget anormal adfærd indskreven i den genetiske, endokrinologiske [læren om kroppens kirtler og hormoner] og karakterologiske morfologi".

Lad mig igen understrege: Homoseksualitet er en genetisk defekt.

Problemet som her præsenterer sig er derfor følgende. Det er ikke politisk muligt at foreslå en medicinsk behandling af homoseksualitet, da det umiddelbart vil lede tankerne hen på nazisternes tilsvarende forsøg. Den katolske politik ser sig derfor forenet med Vatikanet, det sakrale monarki, i bekæmpelsen af denne seksualitet. Ikke desto mindre er det dog paradoksalt, at en genetisk sygdom skal helbredes med religion.

Diritto e doveri dei conviventi

I Dico bliver fremsat som forslag d. 8.februar af familieminister Rosy Bindi (*La Margherita*) og ligestillingsminister Barbara Pollastrini (*Ds*). I al sin enkelthed går den ud på at reformere definitionen af, hvad et parforhold er - og give

mulighed for familiekonstruktioner uden for ægteskabets form.

Loven består i sin grund af to dele og skal gøre det muligt for to myndige personer (over 18 år), af samme eller modsat køn og som lever sammen, at:

1) Efter 3 år opnå status af *tutele del lavoro*: Dvs. hvis den ene part i det ugifte par bliver arbejdsløs, har vedkommende ret til sociale ydelser, fordi vedkommende anerkendes som havende forpligtigelser udover sig selv. Disse kan omhandle partneren såvel som eventuelle børn.

2) Efter 9 år opnå i *diritti di successione*: Dvs. at arve efter den, man har boet sammen med.

I Dico kræver derfor en forfatningsændring af den italienske konstitutions artikel 29, der kun anerkender som familie, det "*società naturale fondata sul matrimonio*" (det fællesskab, der er funderet i ægteskabet).

Politikeren Cesare Salvi (*Ds*) er udvalgt til at behandle lovforslagets juridiske dimensioner og er for Binetti den bedste til det job. Binettis kollega i *i Teodem*, Luigi Bobba, er endnu mere begejstret og mener, at "*Salvis observationer er mere end passende...*" (*La Repubblica*, 8. marts 2007). Men Salvi har siden forslaget fremsættelse d. 8. februar gjort, hvad der har stået i hans magt for at forkaste forslaget. I begyndelsen fordi han ifølge egen overbevisning ville redde regeringen og til sidst p.g.a. tekniske og formale juridiske komplikationer i selve lovforslaget. Salvi er derfor hovedansvarlig for den gængse mistanke, at *i Dico* p.t. er parkeret i Senatet. Det kan sagtens tage år for *i Dico* at komme gennem Senatet - og det kan derfor lige så let lide samme skæbne som lovene angående voldtægt, skilsmisse, abort, etc.

Både skilsmisse, abort og voldtægt faldt i sin tid indenfor den såkaldt sakrale lovgivning. Det betød, at den kirkelige jura - i vores kontekst altså Vatikanets - og ikke den verdslige magt afgjorde disse problemers juridiske dimensioner. Ydermere - og næsten mere interessant - er derfor, at begrebernes betydning også afgjordes af Vatikanet. Voldtægt var umulig, fordi den ikke kunne begribes inden for den kirkelige jura. Ligeledes var skilsmissen umulig, fordi den ikke var omtalt i den vatikane jura - ægteskabet er evigt indtil døden ophæver det, som det kristne ritual så rigtigt gengiver den kirkelige jura, den repræsenterer. Abort strider imod hele forestillingen om seksualiteten som en reproduktionsakt. Det er på den baggrund, vi bør forstå, hvorfor italienske børn, der var født

udenfor ægteskabet, ingen rettigheder havde før 1975. Ikke fordi de var mindreårige, men fordi den ægteskabelige form, som ville have givet dem retsstatus, ikke eksisterede. De var simpelthen ikke retssubjekter og forbrydelser imod dem kunne derfor kun svært retsfølges. De var - i helt bogstaveligste forstand - uægte børn; de var bandlyste. For Vatikanet og de katolske politikere tilhører *i Dico* samme kirkelige, juridiske sfære og den genintroducerer i et vist perspektiv de tre nævnte problemer om voldtægt, skilsmisse og abort, dvs. problemet om ægteskabets form og betydning.

I Dico falder mellem den verdslige og kirkelige jura. Når Højesteret d. 2. marts derfor beslutter at ophæve en fængselsdom på 2 måneder imod en mand, der havde tævet sin samleverske og ændre dommen til en bøde, skyldes ændringen præcis - argumenterer *Il Manifesto* - at de italienske dommere i sagen finder vold imod kæresten mindre alvorlig end hustruvold. Forklaringen harmonerer i hvert fald med, at ægteskabet i en række andre tilfælde giver juridisk særstatus i forbindelse med, hvad der burde være rettigheder inden for den verdslige og ikke inden for den kirkelige jura, som påvist i det foregående.

Det synes som om,
regeringen har lavet en
indirekte pagt. Prodis
"træden-af-for-at-træde-til"
har tilsyneladende haft som
formål at ofre *i Dico* for at
kunne fortsætte
udenrigspolitikken.

Prodis Afgang

Formelt gik Italiens premierminister Romano Prodi d. 21. februar af, fordi han ikke kunne få flertal for regeringens udenrigspolitik i Afghanistan. Men d. 8. marts vedtog kamrene et dekret om spørgsmålet med en majoritet på 99,5 %.

Efter Prodis gentiltrædelse er *i Dico*-forslaget langt uden for regeringens interesse og er da heller ikke omtalt i Prodis 12-punktsplan, der blev præsenteret d. 23. februar. Prodi taler nødtigt om *i Dico* og helst ikke i det hele taget,

men regeringen har forsikret, at *i Dico* skam ikke er smidt over bord. Når lovforslaget ikke er med i 12-punktplanen, er årsagen ifølge regeringen, at det ligger hos Senatet. Efter regeringen er trådt til, er den tydeligvis med ét blevet færdig med arbejdet for at få loven igennem.

Det synes som om, regeringen har lavet en indirekte pagt. Prodis ”træden-af-for-at-træde-til” har tilsyneladende haft som formål at ofre *i Dico* for at kunne fortsætte udenrigspolitikken, hvilket Alberto Custodero i *La Repubblica* d. 4. marts også foreslår som forklaring. Nuvel, sådan fungerer realpolitik. Men med hvem er denne pagt indgået? Det er desværre ikke så enkelt, at pagten er indgået mellem Vatikanet og regeringen. I modsætning til Danmark har Italien en adskillelse af stat og kirke, hvilket Mussolini fik gennemført overfor Pietro Gasparri, Pave Pio X, i 1929 i de såkaldte *Patti lateranensi*.

Det er netop i den forbindelse, at det er interessant at dvæle lidt ved Ratzingers strategi. I begyndelsen af problematikken omkring *i Dico* er paven meget fremme i offentligheden og taler imod lovforslaget med udgangspunkt i de traditionelle kristne-katolske værdier: ægteskabet, familien, børnene etc. Men det bliver hurtigt klart, at han må lade den nu afgæede præsident for *Cei* - kardinal Camillo Ruini - overtage, da problematikken blev mere og mere konkret, mere og mere realpolitisk. Paven holder sig til det overordnede og det generelle. Når det skal konkretiseres, hvad familie, kærlighed, forhold etc. er i den såkaldt virkelige verden, dvs. hvad det betyder politisk, lader paven sine soldater – kardinalerne - tage kampen.

Når paven for første gang er trådt i karakter efter de indledende manøvrer, kan han det kun, fordi diskussionen om *i Dico* ikke længere kan eller må have nogen betydning for regeringen.

Når paven for første gang er trådt i karakter efter de indledende manøvrer, kan han det kun, fordi diskussionen om *i Dico* ikke længere kan eller må have nogen betydning for regeringen.

Dagen efter Prodi er vendt tilbage kan Pave Ratzinger således d. 24. februar fortsætte sin insisteren på den kristne *pietas* og de katolske værdier. Prodi skal ikke få sin tillids erklæring før d. 2. marts, så Vatikanet har god tid. Det gør ikke situationen just bedre, at Tony Blair samme dag giver grønt lys til stamcelleforskning, hvorfor paven kan dreje hele diskussionen, der startede som et spørgsmål om registrerede partnerskaber, til at handle om farer og risici ved at søge efter det perfekte menneske. I Vatikanets optik er der *in terminus technicus* ikke forskel på homoseksualitet, et heteroseksuelt forhold uden ægteskabets form, genteknologi og fristelsen i at falde for en anden (og derfor falsk) religion, fx islam. Alle er de udtryk for en tilbøjelighed af det skabte - det menneskelige - eller af det falske og derfor ikke af det guddommelige, dvs. Gud.

Efterhånden som diskussionen stort set kun handler om homoseksuelle parforhold, tager *i Dico*'s skabere Pollastrini og Bindi stilling til dette konkrete spørgsmål i begyndelsen af marts. *I Teodem*'s Bindi er imod, Pollastrini er for. Ratzingers statssekretær kardinal Tarcisio Bertone, kan således i et interview til *La Repubblica* d. 7. marts, let fastslå Vatikanets position, da det i mellemtiden er blevet åbenlyst for enhver, at *i Dico* virkelig er ofret. Bertone kan derfor med ro i sindet lykkeønske *i Teodem* med deres arbejde. For Bertone har den katolske kirke nemlig ret og pligt til at oplyse den offentlige bevidsthed. Der findes værdier, fortsætter han, som er "... uden for forhandling, fordi de svarer til den sandhed, som er objektiv, universel og ens for alle". Fra et lovforslag om registrerede partnerskaber over diskussionen om hvorvidt man bør søge efter det perfekte menneske for at kulminere i, hvad der er den objektive og universelle sandhed. Alt inden for to uger.

Den såkaldte *Family Day* – en demonstration imod *i Dico* og for den traditionelle katolske familie og de katolske værdier - skal finde sted d. 12. maj. Den er arrangeret af Vatikanet, men også *i Teodem* og katolske politikere som fx undervisningsminister Giuseppe Fioroni vil deltage. Demonstrationen for *i Dico* fandt sted på Roms Piazza Farnese d. 10. marts, hvor ca. 50.000 demonstrerede. Vatikanets *L'Osservatore Romano* var hurtigt ude og skrev efter demonstrationen: "*En tvivlsom maskerade, karnevalsagtig, hysterisk optræden fra dem, som anråber anerkendelse og ikke udtrykker respekt*". Vatikanet glemmer naturligvis ikke de kære små og skriver derfor, hvorledes børn blev fremvist på

demonstrationen, misbrugt med det formål at kreditere billedet af en rigtig familie – nogle demonstranter havde nemlig taget deres børn med.

Det er dog Rosy Bindi, medstifter af lovforslaget *i Dico*, familieminister og medlem af *i Teodem*, hvis udtalelse til *La Repubblica* d. 13. marts på klareste vis indikerer *i Dico's* fremtid – i hvert fald den fremtid, der omhandler homoseksuelles rettigheder fx i forbindelse med adoption.

”Det er bedre at et barn forbliver hos sin stamme i Afrika, end at det vokser op med homoseksuelle forældre, to mænd eller to kvinder”

Uddybningen *to mænd eller to kvinder* er interessant. Vi må nemlig huske, at det ikke ville forarge katolske politisk teologi, hvis et søskendepar boede sammen, tog sig af deres meget yngre lillesøster og lod hende flytte ind efter forældrenes død. Nej, hvad der for katolicismen og Vatikanet gør to mænd eller to kvinder til dårlige forældre, omhandler ikke måden, på hvilken de opdrager, men at de har et forkert seksuelt forhold til hinanden.

Når også politikere, medlemmerne af *i Teodem* og andre, deler Vatikanets synspunkter omkring de nævnte objektive sandheder i almindelighed og *i Dico* i særdeleshed, er den indgåede indirekte pagt som sagt ikke mellem regering og Vatikanet – men mellem regeringen og katolicismen, inkarneret i Vatikanet. Men - i kraft af den indirekte indflydelse - hvilken magtform repræsenterer Vatikanet så? Hvad denne magtform end måtte være, hvor indirekte dens indflydelse og magt end er, så manifesterer den sig i regeringens politik i en sådan grad, at den kan tvinge regeringen til at træde tilbage. Den magt, der her er tale om, er biopolitik.

Ægteskabet som magtstruktur

Det sidste store værk som den franske tænker Michel Foucault skrev, hedder *Historie de la sexualité (Seksualitetens Historie)*. Det vigtigste bind er uden tvivl det første og Foucault vier her godt halvdelen, ikke til at definere men til at beskrive ét af de mest centrale begreber i sin sene tænkning: *le dispositif* (dispositiv). I samme kapitel formuleres på klareste vis, at seksualitetens historie omhandler *”...en serie af studier omhandlende magtens historiske tilstande*

*og diskurser omkring det seksuelle...”*² Inden for samme periode, 1977-1980, afholder Foucault desuden en række forelæsninger på *Collège de France*, som man under ét kan forstå som udkast til en teori om biopolitik.

”Dispositiv” kommer af det latinske *dispositio*, hvis herkomst skal søges i det græske *oikonomia* (husholdning). Det er det begreb, oldkirken betjener sig af, når den skal forklare, hvordan Faderen, Sønnen og Helligånden forholder sig til hinanden. Det står klart, at dispositiv i den forbindelse omhandler magten som struktur. Når oldkirken mener, at magten hverken ligger hos Faderen, Sønnen eller Helligånden hver for sig men just i den forbindelse og struktur, der er mellem dem, er magten et dispositiv. Dispositivet er den (politiske) økonomi, der hersker mellem delene. Når magten ikke ligger ét sted men i netværket mellem delene, betyder det ydermere - ifølge oldkirken - at man må have en ny repræsentation for denne magtstruktur, hvorfor *oikonomia*, eller den politiske økonomi, bliver den teoretiske baggrund for kirken som institution.

Foucault gør sig ikke denne filologi bevidst, men hans omtale af magten som et dispositiv er lig oldkirkens, idet han beskriver magten som *”det generelle mønster eller den institutionelle krystallisering [som] inkarnerer sig [prennet corps] i statsapparatet, i formuleringen af loven, i de sociale hegemonier”*.³ Når Foucault to år senere skal tale om biopolitik på *Collège de France*, er det i lyset heraf naturligt, at analysen af magten som et dispositiv, som en politisk økonomi, ender i analysen af den teologiske styreform og institution.⁴ I nærværende sammenhæng er det interessant for os, fordi Foucault her indikerer, at det biopolitiske paradigme i sin grund er teologisk. Vi kan derfor med Foucault komme nærmere en forståelse af Vatikanets politiske teologi.

Denne præsenterer sig således som en magtform, der ikke er direkte relativ til dens institution, men derimod til dens institutionalitet.

² FOUCAULT: *Histoire de la sexualité* [1976-1984], Éditions Gallimard 1976: bind I, p.119 (min fremhævning).

³ FOUCAULT: op cit. p.121f.

⁴ FOUCAULT: *Sécurité, Territoire, Population- Cours au Collège de France* (1977-1978), Seuil/Gallimard 2004: Forelæsningerne 8., 15. og 22 februar 1978 (pp.119-193).

Vatikanet er et dispositiv, en mængde eller struktur af relationer, en politisk økonomi, der bliver uadskillelig fra staten og fra det politiske og som i stedet gennemsyner det politiske. Som det svenske socialdemokrati (uden sammenligning i øvrigt) forsøger den katolske kirke at integrere og knytte til sig alle livets aspekter fra fritidsinteresser, studenterforeninger og velgørehedsorganisationer; enten direkte eller i skikkelse af de uendelige interesseorganisationer, der har tilknytning (direkte eller indirekte) til organisationen. Ydermere finder vi helt konkret belæg for Foucaults teori, da Vatikanet har påvirket regeringen i protesten imod loven om registrerede partnerskaber *i Dico*. Når ægteskabet er en af de mulige krystalliseringer magten som dispositiv kan antage, når ægteskabets historie er korrelativ til seksualitetens historie, udtrykker ægteskabet til syvende og sidst ikke kærlighedens inkarnation, men lovens inkarnation som politisk teologi til kontrol over menneskets konkrete liv.

Sammentænker vi Foucaults beskrivelse af magten som et dispositiv, som en institutionel krystallisering inkarneret i staten med den italienske regerings tilbagetrædelse, ligger problemet om magten således ikke i spørgsmålet om suveræniteten. Det ligger i hvem, der styrer. Når magten er et dispositiv, bliver regeringen et problem: at regere bliver at gouvernere.

Hvad betyder demokrati, når Europas eneste sakrale, fungerende monarki med overvejende sandsynlighed tvinger Prodi og hans demokratisk valgte regering i et EU-land til at gå af?

Politik og Religion

D. 12. september 2006 afholder Pave Benedict XVI en forelæsning i sit hjemland Tyskland på Regensburg Universitet. I talen citerer han Kejser Manuel II Palaiologos' ord fra en samtale, der formodentlig stammer fra 1391: *"Vis mig dog, hvad nyt Muhammed har frembragt og du vil da kun se det onde og det inhumane, sådan som han har foreskrevet, at troen, som han prædikede, skal*

udbredes via sværdet".⁵ Ratzingers citat skaber stor international tumult. Han undskylder overfor alle verdens muslimer. Han rejser efterfølgende rundt i den muslimske verden for at søge forsoning.

Jeg skal på ingen måde begynde at vurdere citatet, Ratzingers handlinger eller konflikten mellem monoteistiske religioner. Men vi bør stille os selv tre fundamentale spørgsmål:

1) Hvad betyder politik i det hele taget, når omtale af en religiøs frontfigur eller tegninger af denne, skaber international tumult samtidigt med, at katolske kardinaler og katolske politikere kan omtale borgere og deres seksualitet som resultatet af usikkerhed, personlighedsforvirring og DNA-defekter?

2) Hvad betyder demokrati, når Europas eneste sakrale, fungerende monarki med overvejende sandsynlighed tvinger Prodi og hans demokratisk valgte regering i et EU-land til at gå af?

3) Den største kulturelle katastrofe moderniteten har ført med sig er splittelsen af Europa i en henholdsvis katolsk- og protestantisk del. Hvis løsningen er EU, må vi spørge os selv, hvorfor diskussionen om forholdet mellem politik og religion altid drejer sig om Vesten og islam og aldrig om det katolske og det protestantiske Europa?

Lars Östman (f. 1979) BA i Filosofi og Religionshistorie fra Københavns Universitet, 2004 Sokrates-Erasmus-stipendiat ved Université Paris-Sorbonne IV med henblik på Politisk Filosofi, 2005-2006 p.t. specialestuderende som kombineret studie- og forsknings-stipendiat ved Università Iuav di Venezia, 2006-2007.

⁵ Hele talen kan læses på: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2006/september/documents/hf_ben-xvi_spe_20060912_university-regensburg_ge.html

Ordforklaringer

Verdslige:

Rosy Bindi, La Margharita (f. 1951), uddannet i politologi, familieminister.

Paola Binetti, La Margharita (f. 1943), uddannet i medicin med speciale i børneneuropsykiatri og klinisk psykologi, medlem af *i Teodem, Comitato Nazionale di Bioetica* (den nationale komité for bioetik), er *Presidente del Comitato Scienza & Vita* (komitéen for videnskab og liv), har publiceret artikler i tidsskriftet *Medical Education*.

Giuseppe Fioroni, La Margharita (f. 1958), uddannet i medicin, speciale i kirurgi, i sin ungdom med i *Democrazia Cristiana* (Kristendemokraterne), landsansvarlig for sundhedsområdet i *Partito Popolare* (Folkepartiet - et forsøg på at reformere Kristendemokraterne) i 1996 via støtte fra *L'Ulivo*-politikere, medlem af nuværende parti siden 2001, arbejder fortrinsvis med sociale spørgsmål, siden maj 2006 *Ministro della Pubblica Istruzione* (undervisningsminister).

Barbara Pollastrini, Ds (f. 1947), uddannet i litteraturhistorie, ligestillingsminister.

Romano Prodi, L'Ulivo (f. 1939), professor i økonomi, regeringschef, leder af koalitionen.

Cesare Salvi, Ds (f. 1948), uddannet i jura, *Presidente della commissione Giustizia del Senato* (Senatets retsordfører).

Kirkelige:

Giuseppe Anfossi (f. 1935), *Presidente della commissione Famiglia della Conferenza episcopale italiana* (Vatikanets Familieminister), Kardinal og Biskop af Aosta.

Tarcisio Bertone (f. 1934), kardinal, Vatikanets statssekretær.

Joseph Ratzinger (f. 1927), doktor i teologi på baggrund af afhandlingen *Volk und Haus Gottes in Augustins Lehre von der Kirche*, som 31-årig (i 1958) professor i teologi (dogmatik), siden 19. april 2005 Pave Benedict XVI efter kun 26 timers konklave.

Camillo Ruini (f. 1931), kardinal, indtil d. 7. marts 2007 formand for *Cei*, efterfølges af Kardinal Angelo Bagnasco.

Partier, udvalg m.m.:

Cei: Conferenza episcopale italiana: biskoppernes permanente union.

Corte di Cassazione: højesteret.

Ddl: Disegno di legge: lovforslag udformet af regeringen.

I Dico: Diritti e doveri delle persone stabilmente conviventi:

lovforslag om registreret partnerskab.

Ds - Democratici di Sinistra (Venstrefløjsdemokraterne): politisk parti som er med i den nuværende regeringskoalition, leder er Piero Fassino.

La Margherita: Margherita - democrazia e libertà (Margherita - demokrati og frihed): politisk parti stiftet af Francesco Rutelli d. 24. marts 2002, som stadig er leder.

I Teodem: En gruppe af politikere, der kæmper for katolske værdier, tæller bla. Paola Binetti og Luigi Bobba som medlemmer, gruppen kaldes *L'Armata Cattolica* (Den Katolske Hær).

L'Ulivo: En centrum-venstre-koalition, stiftet i 1995, leder i dag er Romano Prodi.